

LOOMAAARSTI ABILINEÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA			
Sihtrühm	Vähemalt keskharidusega õppija		
Õppevorm	Statsionaarne		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	KODULOOMADE ANATOOMIA JA FÜSIOLOOGIA	15	U. Martin, S. Butlers, M.-M. Urve, K. Mägi, K. Raamat, H. Valk, K. Luhter, L. Siimon, loomade varjupaik
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab erinevate loomaliikide anatoomia ja füsioloogia aluseid, omandab oskuse süstemaatiliseks õppimiseks ja seoste loomiseks		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Kirjeldab ja eristab erinevaid loomaliike kehaehituselt	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> eristab loomaliike välimiku järgi; eristab erinevate loomaliikide anatoomilisi eripärasusi; kirjeldab erinevate loomaliikide kehaosi ja organsüsteeme, pöörates suuremat tähelepanu liikumis- ja seedeaparaadile, suguorganitele ja nahale. 		
2. Eristab peamisi füsioloogilisi protsesse ja esinevaid patoloogiaid	<ul style="list-style-type: none"> iseloomustab loomade normaalse elutalitluse üldiseid seaduspärasusi, hingamis-, vereringe-, eritus-, seede-, sugu- ja endokriinorganite, närvisüsteemi ja liikumisaparaadi, meelelundite ja naha talitlust; kirjeldab ja selgitab elundite talitluse regulatsiooni ja omavahelist koordineerimist, pöörates põhitähelepanu koduloomade seedimise, ainevahetuse, sigimise ja laktatsiooni iseärasustele, eristab võimalikke patoloogiaid. 		
3. Kirjeldab sigimise aluseid	<ul style="list-style-type: none"> selgitab erinevate loomaliikide normaalset sigimisprotsessi ja eristab sigimisalaseid patoloogiaid; iseloomustab normaalset innatsükli, paaritust (seemendust), tiinuse kulgu, ebatiinust, sünnitust ja sünnitusjärgset perioodi; kirjeldab ja selgitab vastsündinute füsioloogiat ja emaslooma käitumist vastsündinutega, samuti võimalikke patoloogiaid; 		

	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab koduloomadel enamlevinud tiinuse, sünnituse ja sünnitusjärgse perioodiga seotud haiguste põhjuseid, tunnuseid, kulgu ning esmaabi; • kirjeldab udara ning piimanäärme füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse.
Teemad, alateemad	Üldanatomia Anatoomilised terminid Topograafiline anatomia Raku anatomia, koed Organsüsteemid Üldfüsioloogia Organsüsteemide peamised toimemehhanismid Peamised patoloogilised protsessid organsüsteemides Hobuste anatoomilised ja füsioloogilised iseärasused Mäletsejaliste anatoomilised ja füsioloogilised iseärasused Sigade anatoomilised ja füsioloogilised iseärasused Väikeloomade anatoomilised ja füsioloogilised iseärasused Väikeloomade sigimine Väikeloomade söötmise alused Suurloomade sigimine ja esinevad patoloogiad Udara ja piimanäärme füsioloogilised ja patoloogilised protsessid Vastsündinute füsioloogia ja enamlevinud patoloogiad Vastsündinute esmane hooldus Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 7 EKAP
iseseisev töö 134 tundi	Analüüsib anatoomiliste terminite tähendusi vastavalt ees- ja järelliidetele Võrdleb anatoomiliste struktuuride paiknemist erinevatel loomaliikidel teadmiste kontrollina Kirjeldab erinevate organsüsteemide patoloogiaid esitlusena Kirjeldab ja võrdleb organsüsteemide füsioloogilisi iseärasusi erinevatel loomaliikidel Kirjeldab ja võrdleb erinevate loomaliikide sigimise anatoomilisi ja füsioloogilisi iseärasusi Kirjeldab organismi homoöstaasi kesknärvisüsteemi ja endokriinsüsteemi koostoimet

	<p>Selgitab sünnitusel esinevaid patoloogiaid ja kirjeldab väärasendite parandamist</p> <p>Kirjeldab vastsündinu tervisliku seisundi hindamist ja hoolduse võtteid</p>
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, grupitöö, praktiline töö, esitlus
Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel.</p> <p>Hindamisülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Üldanatomia mõisted, ja organsüsteemide kirjeldus 2. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Väikeloomade anatoomia ja füsioloogia 3. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Suurloomade anatoomia ja füsioloogia 4. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Erinevate loomaliikide sigimise iseärasused 5. Esitlus „Erinevate organsüsteemide patoloogiad“ 6. Praktiline esitlus: Sünnitusabi situatsioonide kirjeldus ja abistamise tehnika täpne selgitus
sh hindekriteeriumid	<p>HÜ 1</p> <p>Lävend: kirjeldab organsüsteeme ja tunneb mõisteid</p> <p>Hinne 4: kirjeldab ja iseloomustab organsüsteeme ja eristab mõisteid</p> <p>Hinne 5: kirjeldab ja analüüsib organsüsteeme ja nende seoseid, eristab ja analüüsib mõisteid ja nende tähendust</p> <p>HÜ2</p> <p>Lävend: Kirjeldab väikeloomade anatoomilisi struktuure</p> <p>Hinne 4: Kirjeldab ja võrdleb väikeloomade anatoomilisi struktuure loomaliigiti</p> <p>Hinne 5: Kirjeldab ja võrdleb loomaliigiti väikeloomade anatoomilisi struktuure ja analüüsib erinevusi</p> <p>HÜ3</p> <p>Lävend: Kirjeldab suurloomade anatoomilisi struktuure</p> <p>Hinne 4: Kirjeldab ja võrdleb suurloomade anatoomilisi struktuure loomaliigiti</p> <p>Hinne 5: Kirjeldab ja võrdleb loomaliigiti suurloomade anatoomilisi struktuure ja analüüsib erinevusi</p> <p>HÜ4</p> <p>Lävend: Kirjeldab erinevate loomade sigimist</p> <p>Hinne 4: Kirjeldab ja analüüsib erinevate loomaliikide sigimist</p> <p>Hinne 5: Kirjeldab ja analüüsib erinevate loomaliikide sigimist, võrdleb ja selgitab iseärasusi</p>
	<p>Lävend: Iseloomustab normaalset innatsükli, paaritust (seemendust), tiinuse kulgu, ebatiinust, sünnitust ja sünnitusjärgset perioodi.</p>

	<p>Hinne 4: Iseloomustab erinevate loomaliikide normaalset innatsükli, paaritust (seemendust), tiinuse kulgu, ebatiinust, sünnitust ja sünnitusjärgset perioodi.</p> <p>Hinne 5: Iseloomustab ja võrdleb erinevate loomaliikide normaalset innatsükli, paaritust (seemendust), tiinuse kulgu, ebatiinust, sünnitust ja sünnitusjärgset perioodi.</p> <p>Lävend algab hindega 4</p> <p>Hinne 4: Kirjeldab ja selgitab vastsündinute füsioloogiat ja emaslooma käitumist vastsündinutega, samuti võimalikke patoloogiaid</p> <p>Hinne 5: Kirjeldab ja selgitab erinevate loomaliikide vastsündinute füsioloogiat ja emaslooma käitumist vastsündinutega, samuti võimalikke patoloogiaid.</p> <p>Lävend algab hindega 4</p> <p>Hinne 4: Selgitab koduloomadel enamlevinud tiinuse, sünnituse ja sünnitusjärgse perioodiga seotud haiguste põhjuseid, tunnuseid, kulgu ning esmaabi.</p> <p>Hinne 5: Selgitab koduloomadel enamlevinud tiinuse, sünnituse ja sünnitusjärgse perioodiga seotud haiguste põhjuseid, tunnuseid, kulgu ning esmaabi loomaliigiti.</p> <p>Lävend algab hindega 4</p> <p>Hinne 4: Kirjeldab udara ning piimanäärme füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse.</p> <p>Hinne 5: Kirjeldab ja võrdleb udara ning piimanäärme füsioloogilisi ja patoloogilisi protsesse loomaliigiti.</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli kokkuvõttev hinne on eristav</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite 1, 2 ja 3 aritmeetilise keskmisena, sh täidetud on iseseisvad tööd</p>
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik test, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, topograafiliste kaartide kasutamine
Õppematerjalid	<p>E-õppematerjalid:</p> <p>M-M. Urve „Loomatervishoid“ 2013</p> <p>U. Martin, U. Lehtsalu „Hobuste tervishoid ja taastootmine“ JKHK 2011</p> <p>U. Martini „Koduloomade anatoomia ja füsioloogia“ 2013</p> <p>E. Ernits „Koduloomade anatoomia ja füsioloogia“</p> <p>Medical Terminology“, M.M.Tighe „Mosbys Comprehensive Review for Veterinary Technicians“, M.Jalakas „Veterinaarsünnitusabi ja günekoloogia“</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
------------	-----------------	---------------------	----------

2	LOOMADE HOOLDAMINE JA PRODUKTIIVLOOMADE MÄRGISTAMINE	8	U. Martin, M-M. Urve, K. Mägi, K.Luhter, K.Raamat
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane korraldab praksises asjakohased töötingimused, hooldab ja märgistab erinevaid loomaliike, oskab hinnata oma töö tulemuslikkust		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Eristab bioloogilisi iseärasusi, pidamistehnoloogiaid- ja süsteeme lemmik- ja koduloomadel	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • selgitab lemmik- (koerad, kassid jm) ja koduloomade (veised, sead, lambad, hobused ja põllumajanduslinnud) evolutsiooni ning bioloogilisi iseärasusi; • tunneb ning võrdleb pidamistehnoloogiaid ja erinevaid pidamissüsteeme; • iseloomustab nõudeid loomakasvatushoonetele. 		
2. Jälgib ja hooldab ravialuseid loomi statsionaaris	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette ja varustab patsiendile sobiva ruumi, arvestades looma liiki, tervislikku seisundit ja isolaatori nõudeid; • jälgib patsientide üldist heaolu ja seisundit, informeerib regulaarselt arsti patsiendi seisundist ning täidab patsiendikaarte ja ravilehti; • toidab, joodab ja jalutab patsiente vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste; • viib läbi üldhooldusprotseduure: puhastab, peseb ja pügab looma vastavalt vajadusele, lõikab küüniseid, hooldab sõrgu ja kapju, puhastab kõrvu jm. 		
3. Korraldab statsionaaris turvalised ja asjakohased töötingimused	<ul style="list-style-type: none"> • hoolitseb puhtuse ja heakorra eest ning vähendades nakkusohtu, tagab töökeskkonnaohutuse vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele; • kahjutustab prügi ja jäätmed vastavalt seadusandlusele; • peseb ja desinfitseerib korduv kasutatavad asemematerjalid, järgides infektsioonhaiguste ja nende profülaktika nõudeid; • jälgib statsionaaris ja muudes hooldusruumides oleva sisseseade ja varustuse töökorras olekut, vajadusel korraldab selle hoolduse või remondi. 		
4. Identifitseerib põllumajandusloomad vastavalt nõuetele.	<ul style="list-style-type: none"> • märgistab veised, lambad, kitsed, sead vastavalt kehtivatele õigusaktidele 		
Teemad, alateemad	Lemmik- ja koduloomade ajalugu Loomakaitse ja lemmikloomade tähtsus Erinevad pidamissüsteemid ja –tehnoloogiad		

	<p>Lemmiklooma valimine ja kodu ettevalmistamine Veiste pidamine Hobuste pidamine Sigade pidamine Nõuded statsionaarile ja ravialuste loomade pidamine Üldhaigusõpetus, Kliiniline diagnostika – Looma üldise heaolu ja tervisliku seisundi hindamine ning selle protokollimine Loomade üldhooldusprotseduurid Hügieen ja töökorraldus statsionaaris Jäätmekäitlus Põllumajandusloomade märgistamine Praktilised tööd: 1-4 õpiväljundite kohta 3,5 EKAP</p>
sh iseseisev töö 38 tundi	<p>Leiab teabeallikatest infot ja kirjeldab erinevate loomaliikide bioloogilistest iseärasusi ja nendest tulenevaid pidamisnõudeid (essee) Hindab erinevate pidamisviiside eeliseid ja puudusi, analüüsib söötmise põhimõtteid loomaliigiti Kirjeldab erinevate loomaliikide hügieeninõudeid ning lahendab situatsiooniülesandeid</p>
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö, probleemülesannete lahendamine
Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Kirjeldab ja võrdleb erinevaid pidamissüsteeme ja –tehnoloogiaid 2. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Kirjeldab loomade erinevaid hooldamise võtteid statsionaaris 3. Teoreetiline teadmiste kontroll: Kirjeldab haigusliku seisundi tekkepõhjust ja kulgu, loetleb kliinilisi patoloogilisi seisundeid 4. Praktiline töö: Looma identifitseerimise teostamine 5. Praktiline töö: Looma tervisliku seisundi hindamine ja protokollimine</p>
sh hindekriteeriumid	<p>HÜ1 Lävend: Esitab võrdleva ülevaate erinevate loomaliikide pidamissüsteemidest, vastab esitatud situatsiooniülesannetele kirjalikus vormis HÜ2</p>

	Lävend: Teostab arvestusliku analüüsi erinevate loomaliikide hooldamisvõtete kohta ravistatsionaaris, seminari või kirjalikus vormis HÜ3 Lävend: Teostab haiguslike protsesside ja loomadel esinevate muutuste kirjelduse vastavalt etteantud küsimustele HÜ4 Lävend: Teostab praktilist looma identifitseerimist vastavalt erinevate liikide spetsiifikale HÜ5 Lävend: Teostab praktilist looma seisundi hindamist loomade juures, järgides etteantud protokoll nõudeid
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd ja sooritatud praktika
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika, situatsioonülesanded
Õppematerjalid	E-õppematerjalid: M-M. Urve „Loomatervishoid“ 2013.a. Loengu konspekt, Jäätmekäitlusekirjad, Säre, Jalakas „Loomatervise käsiraamat“ K.Scheepens „Sigade signaalid“, „Emised“, „Veiste signaalid“ A.Laas „Koduloomade sisehaiguste kliiniline diagnostika“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	TÖÖTAMINE PRAKSISE REGISTRATUURIS	4	P. Koppel, T. Toomet, H. Lavrentjev, Loomade varjupaik
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul koduloomade anatoomia ja füsioloogia		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane töötab kliendisõbralikult praksise registratuuris, mõistab praksise majandamisepõhimõtteid, tunneb erialaga seonduvaid õigusakte, oskab suhelda ning kasutada levinumaid IT lahendusi, annab vajadusel esmaabi nii kliendile kui patsiendile		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Orienteerub seadusandluses ja tegutseb järgides töönõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane: • tunneb ja juhindub „Hea Veterinaarse Tava“ põhimõtetest, „Loomakaitseadusest“, „Looduskaitseadusest“, „Loomatauditõrjeseadusest“ ning „Veterinaarkorralduse seadusest“; 		

	<ul style="list-style-type: none"> • täidab töö sisekorraeskirju ja järgib praktilise töö head tava.
2. Teenindab kliente lähtudes klienditeeninduse heast tavast	<ul style="list-style-type: none"> • loob positiivse esmamulje, kohaldab oma suhtlemisstiili vastavalt olukorrale ja inimestele, suhtleb kliendi vajadustest ja rahulolust lähtuvalt ning läbib inimestega kõikidel tasanditel korrektset eesti keeles ning vähemalt ühes võõrkeeles; • kasutab aktiivset kuulamist kliendi murede üheseks mõistmiseks ning parima lahenduse leidmiseks, toob näiteid konfliktide ennetamise ja lahendamise kohta; • annab ja võtab kliendilt tagasisidet, analüüsib oma tööd tagasisidest lähtuvalt; • kirjeldab negatiivsete emotsioonidega toimetuleku võimalusi ja kontrollib oma emotsioone pingelises keskkonnas.
3. Planeerib ja korraldab visiidi vastavalt praktilise tavadele	<ul style="list-style-type: none"> • planeerib visiidi ajad vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele ning loomaomaniku kaebusele; • kannab info patsiendikaardile vastavalt loomaomaniku ütlustele ja esitatud dokumentatsioonile; vajadusel avab uue patsiendikaardi või uuendab ja korrastab olemasolevat kaarti; • kontrollib looma olemasolu vastavast registrist ja identifitseerib looma; • võtab esmase anamneesi ja edastab loomaarstile vastavalt praktilise tavadele ning reeglitele • vastavalt arsti korraldusele võtab vastu ja annab omanikule üle statsionaari määratud patsiendi; • abistab klienti looma fikseerimisel statsionaaris, arvestades ohutusnõudeid; • nõustab klienti koduse järelhoolduse, pidamise ja söötmise küsimustes ning ravimite manustamises vastavalt arsti ettekirjutustele.
4. Rakendab praktilise töös asjaajamiskorda	<ul style="list-style-type: none"> • korraldab praktilise kirjavahetust vastavalt praktilise asjaajamiskorrale ja rakendades levinumaid praktilises kasutatavaid arvutiprogramme (vetis, vetand, e-vet, Jõudluskontrolli Keskus (JKK)); • tagab praktilises heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna ning tööohutuse vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele; • kasutab puhastus- ja desinfektsioonivahendeid nakkusohu minimaliseerimiseks.
5. Korraldab käsimüügi- ja loomaarsti poolt määratud ravimite olemasolu ja müügi, klienti informeerides	<ul style="list-style-type: none"> • tellib ja müüb kaupa ning käsimüügiravimeid, arveldab klientidega, arvestades praktilise tavasid ja reegleid; • jagab kliendile teavet müügil olevate kaupade ja käsimüügiravimite kohta lähtuvalt kauba tootja poolt väljastatud informatsioonist; • jälgib laoseisu ja kaupade ning käsimüügiravimite aegumistähtaegu, säilitamise tingimusi ja käitlemisnõudeid juhindudes tootja poolt etteantud nõuetest; • väljastab loomaarsti poolt ravikuuriks määratud retseptiravimeid.

Teemad ja alateemad	Seadusandluse tutvustus Klienditeenindus ja suhtlemine Kliendi teenindamine ja telefonile vastamine Enamlevinud haiguslikud seisundid, nende tõrje ja profülaktika Lemmiklooma identifitseerimine ja registrid Erinevate lemmikloomaregistrite kasutamine Klientide andmebaasi haldamine ja dokumentatsioon Ravijuhiste edastamine Lemmikloomade kauba müük Triaaž Töökeskkonna korrashoid Praktilised tööd: 1-6 õpiväljundite kohta 1 EKAP
iseseisev töö 44 tundi	Võrdleb ja kirjeldab erinevaid lemmikloomatooteid Situatsioonülesannete ettevalmistamine Viie erineva raske-keerulise situatsiooni kirjeldamine ja lahenduste analüüsimine Annab ülevaate etteantud lemmiklooma haigusest Lemmikloomadel esinevate käitumisprobleemide kirjeldamine Seadusandluse kasutamine situatsioonülesandes Koostab arvutis praktikadokumentatsiooni
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika, grupitöö
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Leiab kirjaliku situatsioonülesande lahendamiseks seadusandlusest sobiva õigusakti ja seostab etteantud ülesande 2. Iseseisva töö esitus etteantud teema kohta 3. Teoreetiliste teadmiste kontroll 4. Situatsioonülesande lahendamine: Suhtlemine probleemse kliendiga praksise registratuuris 5. Situatsioonülesande lahendamine: Kliendi teenindamine ja telefonile vastamine
sh hindekriteeriumid	HÜ1

	Lävend: Teostab kirjaliku situatsiooniülesande lahendamise analüüsi kirjalikus vormis HÜ2 Lävend: Koostab etteantud teema kohta kirjaliku esitluse ja selgitab teemat auditooriumis HÜ3 Lävend: Vastab kirjalikult etteantud teoreetilistele küsimustele informatiivselt ja analüüsivalt HÜ4 Lävend: Osaleb aktiivselt probleemese kliendiga suhtlemise situatsiooniülesande analüüsil, arvestuslik HÜ5 Lävend: Kirjeldab suuliselt või kirjalikult telefonikonsultatsiooni ja kliendi statsionaaris teenindamise etteantud situatsiooni
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika
Õppematerjalid	Veterinaarkorralduse seadus, Loomakaitseseadus, Loomatauditõrje seadus, Ravimiseadus, Toiduseadus- ja nendest tulenevad õiguslikud aktid, Hea Veterinaarne Tava, Loomaarsti kutse-eesitika Õppematerjalid Äripäev "Klienditeenindus valguses ja varjus" „Parem teenindamine-kuidas enesearenduse kaudu saavutada klientide rahulolu“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	ERIALANE VÕÕRKEEL	3	E. Pener
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime tööga seonduvates praktilistes keelekasutussituatsioonides		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Suhtleb kliendiga erinevates töösituatsioonides	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • suhtleb kliendiga viisakalt vastates küsimustele ja teeb omapoolseid pakkumisi; • vastab telefonile, broneerib vastuvõtuaegu jms. 		

2. Leiab infot teabeallikatest ja edastab kasutades erialast terminoloogiat ja tavaväljendeid	<ul style="list-style-type: none"> • hindab kriitiliselt leitud kutsealast võõrkeelset teavet oma pädevuse piires, analüüsib ja vajadusel rakendab praktikas • kirjeldab võõrkeeles terviseprobleemide esmaseid tunnuseid; • nõustab klienti esmaabi andmiseks loomale ning looma hooldamise küsimustes.
Teemad, alateemad	<p>Klientidega suhtlemine Telefonivestlus Probleemi välja selgitamine Arvlemine ja päringud Erialane terminoloogia Kehaosad ja anatoomia Esmaabi ja hooldus Haigused ja sümptomid Meditsiinitarvikud ja -protseduurid Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 3 EKAP</p>
iseseisev töö 38 tundi	Info leidmine erinevatest teabeallikatest: Koostab päringu ja vastab päringule; täidab töölehed kasutades erialast terminoloogiat mooduli jooksul läbitavatel teemadel (anatoomia, füsioloogia, põllumajandusloomad); Valmistub suuliseks rollimänguks – ette antud juhtumi analüüs, mis hõlmab mooduli jooksul läbitud teemasid.
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline keeletund, eneseanalüüs, juhtumi analüüs, rollimäng klienditeenindussituatsioonides
Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel.</p> <p>Hindamisülesanne: 1. Koostab päringu ja vastab päringule; 2. Täidab töölehed kasutades erialast terminoloogiat mooduli jooksul läbitavatel teemadel (anatoomia, füsioloogia, põllumajandusloomad); Ette antud juhtumi analüüs gruppitööna: rollimäng klienditeeninduse suhtlussituatsioonina – orienteerub erialases terminoloogias ja sõnavaras, mis hõlmab mooduli jooksul läbitud teemasid, kasutab klientidega suhtlemisel sobivat sõnavara.</p>
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav.

	Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Juhtumi analüüs, kirjalik töö, praktiline keeletund, iseseisev töö
Õppematerjalid	JKHK e-õppe kursus: Erialane inglise keel põllumajanduses Bill Mascull (2006): Business Vocabulary in Use. Elementary. Second edition. Cambridge University Press. Stuart Redman, Ruth Gairns (2003): Test Your English Vocabulary in Use. Pre-intermediate and intermediate. Second edition. Cambridge University Press. Stuart Redman, Ruth Gairns (1997): English Vocabulary in Use. Pre-intermediate and intermediate. Second edition. Cambridge University Press. Bill Mascull (2002): Business Vocabulary in Use. Intermediate. Second edition. Cambridge University Press. http://carewellpets.com/10-common-aliments-you-should-know-about/#more-432 http://www.themedsupplyguide.com/wound-care/ http://www.dairyfarmingtoday.org/Life-On-The-Farm/Pages/AllAboutCows.aspx http://ans.oregonstate.edu/sites/ans.oregonstate.edu/files/extension/swine/CareofNewbornPigs-Estill.pdf http://www.sheep101.info/201/ http://en.wikipedia.org/wiki/Veterinary_surgery http://www.idexx.com/view/xhtml/en_us/smallanimal/education/reference-library/case-studies/201106case-study.jsf?SSOTOKEN=0 Eelnevate materjalide põhjal koostatud konspekt ja töölehed harjutustega mooduli jooksul läbitud teemade kohta.

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	TÖÖTAMINE VASTUVÕTUS JA DIAGNOSTILISTE PROTSEDUURIDE LÄBIVIIMINE	14	U. Martin, M.Villemson-Kavak, S,Butlers, H.Lavrentjev, L.Siimon, H.Peetsu, K.Luhter, Loomade varjupaik
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid koduloomade anatoomia ja füsioloogia ning töötamine praksise registratuuris		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane korraldab praksises asjakohased töötingimused ning abistab loomaarsti vastuvõtus ja diagnostilistel protseduuridel, oskab hinnata oma töö tulemuslikkust		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane: 1. Korraldab vastuvõturuumi/praksise turvalised ja asjakohased töötingimused vastavalt seadusele	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • hindab praksise varustuse ja sisseseade korrasolekut, vajadusel korraldab hoolduse või remondi; • kahjutustab praksise töö käigus tekkiva prügi ja jäätmed lähtuvalt kehtivatest. õigusaktidest, tagades töökeskkonnaohutuse vastavalt praksise tavadele ja reeglitele; • kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest praksise vastuvõturuumis; minimaliseerib nakkusohu, kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid; • fikseerib patsiendi, järgides ohutusnõudeid, loomakaitset ja looma liigilist iseärasust.
2. Tunneb ja rakendab kliinilise diagnostika aluseid vastavalt juhistele	<ul style="list-style-type: none"> • abistab loomaarsti analüüsimaterjali kogumisel või kogub, märgistab ja säilitab ise analüüsimaterjali vastavalt loomaarsti poolt antud juhistele; • korraldab analüüsimaterjali edasisaatmise vastavalt loomaarsti poolt antud juhistele; • teeb ja säilitab röntgenülesvõtteid, arvestades diagnostilist eesmärki ja järgides praksise sisekorda; • abistab loomaarsti diagnostiliste protseduuride tegemise juures vastavalt loomaarsti poolt antud juhistele.
3. Eristab infektsioonhaigusi ja rakendab profülaktikat	<ul style="list-style-type: none"> • eristab bioloogiliste haigustekitajate rühmi (bakterid, seened, viirused, parasiidid) ja selgitab nende olemust; • kirjeldab ja selgitab nakkuste ülekandumise viise.
Teemad, alateemad	Vastuvõturuumi/praksise korraldus ja hügieen Loomade fikseerimine ja käsitlemine Kliinilise diagnostika alused Loomade kliiniline ülevaatus Analüüsimaterjalide kogumine ja käitlemine Röntgenoloogia alused Praktiline röntgenuuringu läbiviimine Epidemioloogia alused Nakkushaigused Sise- ja välisparasiitide diagnostika Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 7,5 EKAP
iseseisev töö 144 tundi	Kirjeldab desovahendeid ning tutvub nende tootelehtedega Etteantud teemakohase esitluse ettevalmistus

	Kirjeldab erinevaid nakkushaiguste alagruppe
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika, esitlus, grupitöö
Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel.</p> <p>Hindamisülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iseseisva töö esitlus etteantud teema kohta 2. Teoreetiline teadmiste kontroll: Nakkushaiguste klassifikatsioon, kliinika ja profülaktika, karja hügieen 3. Teoreetiline teadmiste kontroll: Uurimismaterjali kogumise ja analüüsimise võtted 4. Praktiline töö: Erinevate loomaliikide fikseerimise võtted 5. Praktiline töö: Röntgenülesvõtte analüüs, situatsiooniülesanded 6. Praktiline töö: sise- ja välisparasiitide klassifikatsioon, parasiitide diagnostika ja tõrje
sh hindekriteeriumid	<p>HÜ1 Lävend: Koostab etteantud iseseisva ülesande kohta esitluse ning esitab auditoorselt</p> <p>HÜ2 Lävend: Analüüsib nakkushaigusi seminari vormis kliinika, profülaktika ja haigustekitaja tasemel arvestuslikult</p> <p>HÜ3 Lävend: Kirjeldab uurimismaterjalide kogumist ja analüüsimist erinevate haigustekitajate tuvastamiseks arvestuslikult</p> <p>HÜ4 Lävend: Fikseerib praktilises tegevuses erinevaid loomaliike erinevateks protseduurideks</p> <p>HÜ5: Lävend: Analüüsib etteantud haiguslike situatsioone, eristab muutusi ja seisundeid röntgenülesvõtetel</p> <p>HÜ6 Lävend: Teostab erinevate loomaliikide parasitaarhaiguste eristamist kliinika ja diagnoosimise alusel, kirjeldab parasiitide tõrjemeetodeid</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav.</p> <p>Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd ja sooritatud praktika</p>
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika
Õppematerjalid	Loengu konspektid, tootelehed,

	C.C.Sheldon „Animal Restraint for Veterinary Professionals“ Säre „Loomatervishoiu käsiraamat“ K.Bohling „Large Animal Clinical Procedures for Veterinary Technicians“
--	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	RAVIPROTSEDUURIDE TEOSTAMINE, LÄBIVIIMINE LOOMAAARSTI VASTUTUSEL	9	U. Martin, H. Siimon, L. Siimon, S. Butlers, J.Kala
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul koduloomade anatoomia ja füsioloogia		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilanelu tunneb erinevate ravimirühmade toimet ja ravimite käitlemist reguleerivat seadusandlust, abistab loomaarsti raviprotseduuridel, oskab hinnata oma töö tulemuslikkust		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Eristab ravimirühmi ja käitleb ravimeid vastavalt eeskirjadele	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> teab ja kirjeldab ravimirühmade (koliinomimeetikumid, koliinoblokaatorid, adrenomimeetikumid, adrenoblokaatorid, antihistamiinikumid, psühhotroopsed ained (trankvilisaatorid, neuroleptikumid), narkootilised analgeetikumid, lokaalanesteetikumid, üldanesteetikumid, mittesteroidsed põletikuvastased ained, glükokortikosteroidid, vedelikteraapia, antibiootikumid) üldisi toimeid, kõrvaltoimeid ja vastunäidustusi. kasutab töös ravimite käitlemise eeskirju. 		
2. Teeb terapeutilisi protseduure loomaarsti juhendamisel	<ul style="list-style-type: none"> abistab loomaarsti terapeutiliste protseduuride juures (erinevad ravimite manustamise viisid, haava hooldus hindab oma töö tulemuslikkust. 		
Teemad, alateemad	Ravimirühmad ja nende toimed Terapeutilised protseduurid Ravimite käitlemine Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 4,5 EKAP		
iseseisev töö 114 tundi	Õpilane leiab informatsiooni ravimite käitlemise kohta Erinevate ravimirühmade mõju organismis, situatsiooniülesanded Erinevate organsüsteemide stabiliseerimiseks kasutatavad ravimirühmad ,ravimid ja raviskeemid Ravimite manustamise tehnika erinevatel loomaliikidel Teabematerjalist info Eestis kasutatavate lahase-ja haavahooldusmaterjalide kohta, kasutegurid		

Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika, probleemülesande lahendamine
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1.Teoreetiline teadmiste kontroll: Ravimirühmade klassifikatsioon ja mõju organismis 2.Teoreetiline teadmiste kontroll: Ravimite kasutamise nõuded, Ravimi kasutusjuhiste analüüs 3.Praktiline töö: Ravimite manustamise viisid ja praktilise tehnika kirjeldus, situatsiooniülesande lahendamine 4.Praktiline töö: Koostab haavahooldusskeemi spetsiifilistele haavadele
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Kirjeldab ravimirühmi ja nede mõju kontrollküsimatele vastamise vormis ülevaatlikult ja analüüsivalt HÜ2 Lävend: Kirjeldab ravimite kasutamise üldisi nõudeid ja teostab kasutusjuhise analüüsi ravimi manustamise osas HÜ3 Lävend: Kirjeldab manustamisvõtteid ja teostab ravimi manustamist õpetaja juhendamisel,analüüsib kasutusvajadust HÜ4 Lävend: Analüüsib haavade hoolduse võtteid ja vajadust erinevatel situatsioonidel, koostab hooldusplaani
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd ja sooritatud praktika
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika, situatsioonülesanded
Õppematerjalid	Suur lemmiklooma tohterdamise käsiraamat - Chris Pinney. Toimetanud: Ursula Mesikäpp, Irja Pärnapuu www.sam.ee – raviameti koduleHT Konspekti materjalid Säre „Loomatervise käsiraamat“ J.A.Romich „Fundamentals of Farmacology for Veterinary Technicians“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	KIRURGILISTE OPERATSIOONIDE ETTEVALMISTUS, ASSISTEERIMINE JA	10	U. Martin, H.Siimon, S.Butlers, P.Koppel, H.Peetsu, J.Kala

	ÜLDANESTEESIA JÄLGIMINE		
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid koduloomade anatoomia ja füsioloogia ning raviprotseduuride teostamine		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb kirurgia põhialuseid, oskab kirurgilisi operatsioone ette valmistada, assisteerida ning jälgida patsiendi üldanesteasiat		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Rakendab kirurgia põhialuseid töösituatsioonides	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja rakendab a- ja antiseptika reegleid; • eristab asjakohaseid kirurgilisi instrumente ning peseb, desinfitseerib ja komplekteerib need; • tunneb ja selgitab töövahendite ning aparaatide (autoklaav, kuumkapp, inhalatsiooniaparaat jm) tööpõhimõtteid; • tunneb kirurgilistel operatsioonidel kasutatavate materjalide liike ja selgitab nende kasutusvaldkondi. 		
2. Hooldab patsienti perioperatiivselt, jälgides patsiendi seisundit ja tagades heaolu	<ul style="list-style-type: none"> • fikseerib patsiendi vastavalt operatsiooni iseloomule; • valmistab ette operatsioonivälja: pügab, puhastab ja desinfitseerib; • tagab patsiendi heaolu (polsterdused, kehatemperatuuri hoidmine jm); • abistab loomaarsti protseduuride tegemisel; • korrastab operatsioonijärgset patsiendi (puhastab, seob, plaasterdab, paigaldab haavakaitsevahendid jm); • jälgib patsientide operatsioonijärgset seisundit ning informeerib regulaarselt arsti. 		
3. Jälgib patsiendi üldanesteasiat ja abistab arsti operatsioonil vastavalt juhendamisele	<ul style="list-style-type: none"> • jälgib narkoosis patsiendi seisundit ja teeb vajalikke märkmeid (kehatemperatuur, hingamine, pulsi sagedus, ravimite manustamise kellaajad, silma refleksid jm.); • manustab ravimeid loomaarsti korraldusel ja järelevalve all; • teeb vajadusel südamemassaaži ja kunstlikku hingamist vastavalt patsiendi liigile ja suurusele. 		
Teemad, alateemad	Trauma ja traumatism A-ja antiseptika reeglid ja võtted Loomade perioperatiivne hooldus Haavad, haavahooldus Anesteesia, analgeesia Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 3,5 EKAP		
iseseisev töö 129 tundi	Teabeallikate alusel Kirurgiliste haiguste esmaabi ja ravivõtted (esitlused) Teabeallikate alusel koostada kirurgiliste operatsioonide jaoks riistastiku komplektid (essee) Erinevate loomaliikide postoperatiivse hooldamise tehnika (referaat)		

Õppemeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika, situatsioonülesanded
Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel.</p> <p>Hindamisülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Teoreetiliste teadmiste kontroll: Traumade klassifikatsioon ja käsitlemine ,haavade hooldus 2.Teoreetiliste teadmiste kontroll: Operatsioonivälja ettevalmistus ja antiseptika 3.Praktiline töö: Valmistab ette operatsioonivälja erinevatel loomaliikidel erinevate probleemide korral 4.Praktiline töö: Hooldab looma postoperatiivselt: haavahooldus, üldseisundi jälgimine
sh hindekriteeriumid	<p>HÜ1 Lävend: Vastab üldkirurgia terminite ja haavahoolduse kontrollküsimustele arvestuslikult</p> <p>HÜ2 Lävend: Kirjeldab erinevate operatsioonide puhul opivälja ettevalmistust ja vajaliku antiseptika teostamist, vastused kontrollküsimustele arvestuslikult</p> <p>HÜ3 Lävend: Valmistab erinevate loomaliikide puhul ette operatsioonivälja vastavalt operatsiooni iseloomule, valmistab ette operatsiooniks vajaminevad vahendid –praktiline tegevus koos kirjeldusega</p> <p>HÜ4 Lävend:Kirjeldab ja teostab üldseisundi jälgimist peale operatsiooni ja selle puhul vajalikke tegevusi, ka haavahooldust – kirjeldus koos praktilise tegevusega</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav.</p> <p>Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd ja sooritatud praktika</p>
sh hindamise meetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, praktika, situatsioonülesanded
Õppematerjalid	<p>Loengukonspektid</p> <p>R.Säre „Veterinaarkirurgia“</p> <p>J.A.Thomas „Anesthesia and Analgesi for Veterinary Technicians“</p> <p>K.Reidla „Põllumajandusloomade traumatism“</p> <p>K.Reidla „Jäsemehaigused hobusel ja veisel“</p> <p>K.Bohling „Large Animal Clinical Procedures“</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	LABORUURINGUTE LÄBIVIIMINE	4	H.Peetsu, P. Koppel, T. Toomet
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid koduloomade anatoomia ja füsioloogia ning raviprotseduuride teostamine		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane oskab läbi viia laboriuuringuid ja neid dokumenteerida		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Kontrollib laboriseadmete korrasolekut ja teostab laboratoorsed uuringud vastavalt juhistele	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib laboriseadmete töökorras olekut • teeb hematoloogilisi, vere biokeemilisi, uriini- ja rooja-, parasitoloogilisi, bakterioloogilisi, tsütoloogilisi ning virooloogilisi uuringuid kasutades selleks diagnostilisi vahendeid ja aparatuuri; • dokumenteerib ja säilitab uuringu tulemused ning edastab arstile. 		
Teemad, alateemad	Kliiniku laboruuringute tähtsus Labori vahendid ja sisseseade Vere kliiniline uurimine, hematoloogilised testid Vere biokeemiline uurimine Diagnostiline mikrobioloogiline uurimine Uriinianalüüsi hindamine Sise- ja välisparasiitide uurimine Tsütoloogiline uurimine Praktilised tööd: õpiväljundi kohta 1 EKAP		
iseseisev töö 58 tundi	Leiab info teabekanalitest: Laboratooriumi seadmete tehniliste andmetega tutvumine Vere hematoloogiliste ja biokeemiliste testide tulemuste interpreteerimine ja võrdlemine kliinikaga		
Õppemeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, situatsioonülesanded		
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Vereuuringute analüüsid ja nende hindamise kriteeriumid 2. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Laboratoorsed uuringud kudedest ja sekreetidest- uurimismetoodika		

	3. Teoreetiliste teadmiste kontroll: Laborisiseseaded ja nende kasutamine 4. Praktiline töö: Vereproovi võtmine erinevatelt loomaliikidelt, proovi dokumenteerimine ja uurimine laborseadmetega
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Kirjeldab erinevaid vereuringuid ja hindamise meetodeid ning uurimisvahendeid, teoreetiline analüüs HÜ2 Lävend: Kirjeldab patoloogilise materjali uurimise meetodikaid, teoreetiline analüüs HÜ3 Lävend: Loetleb kasutatavaid laborseadmeid erinevateks uuringuteks ning kirjeldab kasutamist, teoreetiline analüüs HÜ4 Lävend: Kirjeldab ja teostab erinevatelt loomaliikidelt vereproovi võtmist, dokumenteerib ja saadab vereproovid laborisse või uurib olemasolevate seadmetega erinevaid näitajaid- praktiline tegevus
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö, rühmatöö, situatsioonülesanded
Õppematerjalid	Loengukonspekt, tööjuhendid C. M. Hendrix „Laboratory Procedures for Veterinary Technicians“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	ÕPITEE JA TÖÖ MUUTUVAS KESKKONNAS	5	L.Saksing, H.Valk, E.Kadastik
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane juhib oma tööalast karjääri tänapäevases muutuv keskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		

<p>Õpilane: 1. Kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsib juhendamisel oma huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostööoskusi seoses õpitava erialaga; • sõnastab juhendamisel eneseanalüüsi tulemustest lähtuvad isiklikud õpieesmärgid ja põhjendab neid; • koostab juhendamisel isikliku eesmärgipärase õpitegevuste plaani, arvestades oma huvide, ressursside ja erinevate keskkonnateguritega.
<p>2. Mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab meeskonnatööna turumajanduse toimimist ja selle osapoolte ülesandeid; • kirjeldab meeskonnatööna piirkondlikku ettevõtluskeskkonda; • selgitab regulatsioonidest lähtuvaid tööandja ja töövõtja rolle, õigusi ja kohustusi; • kirjeldab organisatsioonide vorme ja tegutsemise viise, lähtudes nende eesmärkidest • valib enda karjääri eesmärkidega sobiva organisatsiooni ning kirjeldab selles enda võimalikku rolli; • seostab erinevaid keskkonnategureid enda valitud organisatsiooniga ning toob välja probleemid ja võimalused.
<p>3. Kavandab omapoolse panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib erinevaid keskkonnategureid ning määratleb meeskonnatööna probleemi ühiskonnas; • kavandab meeskonnatööna uuenduslikke lahendusi, kasutades loovustehnikaid; • kirjeldab meeskonnatööna erinevate lahenduste kultuurilist, sotsiaalset ja/või rahalist väärtust; • valib meeskonnatööna sobiva jätkusuutliku lahenduse probleemile; • koostab meeskonnatööna tegevuskava valitud lahenduse elluviimiseks.
<p>4. Mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib oma kutsealast arengut õpingute vältel, seostades seda lähemate ja kaugemate eesmärkidega ning tehes vajadusel muudatusi eesmärkides ja/või tegevustes; • kasutab asjakohaseid infoallikaid endale koolitus-, praktika- või töökoha leidmisel ning koostab kandideerimiseks vajalikud materjalid; • selgitab tegureid, mis mõjutavad tema karjäärivalikuid ja millega on vaja arvestada otsuste langetamisel, lähtudes eesmärkidest ning lühi- ja pikaajalisest karjääriplaanist; • selgitab enda õpitavate oskuste arendamise ja rakendamise võimalusi muutuv keskkonnas.
<p>Teemad ja alateemad</p>	<p>Enesetundmine ja selle tähtsus õpitee planeerimisel Võimed, väärtused, oskused, isikuomadused ja käitumisviisid Huvi ja hobitegevuse roll õpitee planeerimisel Suhtlemis- ja koostööoskuste mõju elu-, õpi- ja töörollis</p>

Õppimise olemus ja võimalused

Formaalne, mitteformaalne ja informaalne õppimine. Elukestev õpe
Õpingutega toimetulek. Õppimist toetavad õpikeskkonnad.

Ajamaatriks (ajaplaneerimine)

Õpitava valdkonna seosed teiste valdkondadega (võtmepädevused)

Õppimine Eestis ja välismaal

Majandus, selle olemus ja toimimise mehhanismid

Majanduse terminid, mõisted ja toimimise mehhanismid

Eesti majandus ja vaba ettevõtlus

Turg ning selle osapooled

Arukas rahakasutus ja oma elu planeerimine

Töö ja tööturg. Tööjõud majanduses

Ettevõtluse tähtsus ühiskonnas ja selle vormid

Konkurents ja koostöö

Valitsuse ja riigieelarve roll majanduses

Hinnastabiilsus, finantssüsteem ja rahapoliitika

Tööandja ja töövõtja rollid, õigused ja kohustused. Tööseadusandlus

Tööandja roll, tema õigused ja kohustused

Töövõtja roll, tema õigused ja kohustused

Riiklik töötervishoiu ja tööohutuse strateegia

Töökeskkonna ohutuse ja töötervishoiualane seadusandlus

Tervisekontroll, töötervishoiu- ja töökeskkonnavalased teabematerjalid

Riskianalüüs, tööõnnetus, käitumine tööõnnetuse korral

Lepingulised suhted töö tegemisel.

Töölepingu pooled, nende kohustused ja õigused, töökorraldus, töö ja puhkeae, puhkuste liigid.

Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised

Ettevõtlus ja ettevõtlikkus

	<p>Ettevõtlus ja selle koht ning olulisus turumajanduses Ärikeskkonna osapooled ja regulatsioonid Vastutustundlik ettevõtlus Sotsiaalne ettevõtlus, selle olemus ja sisu Turg ja turundus Finantsid ettevõttes Ettevõtluse algus, areng ja ka lõpetamise võimalused Rahvusvaheline majandus ja majandus muutuv maailmas, muutused/arengud ettevõtluses</p> <p>Tulevikuoskused Muutuva õpi- ja töökeskkonnaga kohanemine Erinevates kultuurikeskkondades töötamine Oskus kiiresti reageerida ootamatule situatsioonile ja leida lahendusi.</p> <p>Planeerimise ja enesejuhtimise viisid Klassikaline ja kaasaegne lähenemine karjäärile (vertikaalne-, horisontaalne- ja kannapöördekarjäär, kaleidoskoop- ja spiraalkarjäär, piirideta karjäär, tööelu 4,0).</p> <p>Tööle kandideerimine CV koostamise põhitõed Kandideerimisdokumendid: avaldus, kaaskiri, motivatsioonikiri Tööintervjuu Praktilised tööd: 1-4 õpiväljundi kohta 1,5 EKAP</p>
iseseisev töö 70 tundi	<p>Õpiplaani koostamine (teema / eesmärgid / strateegiad / vahendid, ressursid/ ajamaatriks, plaan / hindamine / reflektatsioon); koostab oma isikliku eelarve juhendi alusel ja analüüsib oma majanduslikke võimalusi; koostab juhendi alusel tuludeklaratsiooni A vormi; analüüsib oma majanduslikke võimalusi töötajana ja tööandjana oma eriala valdkonnas; leiab informatsiooni seadustest (tööandja õigused ja kohustused / töövõtja õigused ja kohustused / tööleping / töökorraldus / puhkus); vormistab etteantud juhendi abil oma erialast tuleneva näidistöölepingu; koostab uurimuse kuidas ettevõtte (3-5 ettevõtte näitel) viivad ellu vastutustundliku ettevõtluse printsiipe ja analüüsib selle tulemuslikkust ettevõttes; monitoorib õpi-, töö- ja karjääriinfot; koostab monitooringu õpitavast erialast arvestades õpi- ja karjääri võimalusi ning lühi- ja pikaajalisi eesmärke.</p>

Õppemeetodid	Miniloeng, ajurünnak, miniuuring, vestlus, arutelu, reflekteerimine, esitlus, video analüüs, infootsing, individuaalne töö, paaristöö, rühmatöö, õpiobjekti koostamine, eneseanalüüs
Hindamine	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel.</p> <p>Hindamisülesanne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õppija esitab elektroonilises keskkonnas, Google Drive või Moodle, õpiplaani, mille koostamisel on lähtunud dokumentide vormistamise heast tavast ja mida hinnatakse kirjaliku juhendi alusel. Hinne kujuneb kirjalikus juhendis ettenähtud kriteeriumite alusel 2. Õpiobjekti (ristsõna / mälumäng / kahoot vms) koostamine etteantud teemal, test, piirkonna ettevõtete ja organisatsioonide (või ainult oma valdkonna ettevõtete) kaardistamine, nende tegevusvaldkonna teada saamiseks ja ettevõtlusvormide erinevuste välja toomiseks; pankade poolt pakutavate teenuste ja teiste turul tegutsevat finantsasutuste analüüs; SWOT analüüs majanduses ja meeskonnatöona kohaliku majanduskeskkonna analüüs; töökorralduseeskirja olemus ja selle alusel töötamine; näidistöölepingu koostamine; ühe äriidee kohta visiooni, missiooni ja eesmärkide sõnastamine ning nende esitlemine; oma unistuse ettevõtte kirjeldamine (eesmärgid / võimalused / piirangud / enda roll) 3. PEST ja PESTLE analüüs meeskonnatöona ühe vaadeldava ettevõtte kohta, probleemide väljatoomine ja sõnastamine, ühe probleemi välja valimine ja lahenduste pakkumine, ajurünnak meeskonna tööna ning kuidas läbi ettevõtlikkuse või ettevõtluse saaks seda probleemi lahendada, äriideede genereerimine: ajurünnak äriideeks (äriidee arenduse da Vinci mäng jm loovustehnikad ideede genereerimiseks), äriideede esitlus ja analüüs (teostamise võimalikkusest / mida on juba probleemi lahenduseks tehtud), ärimudeli koostamine ja esitlus oma valdkonnas meeskonnatöona, vastutustundliku ettevõtluse uurimine 3-5 ettevõtte kohta, kuidas neid printsiipe realselt ka ellu viiakse ettevõtetes ja meeskonna tööna analüüsi tegemine, meeskonna tööna sotsiaalse ettevõtte olemuse selgitamine ja näited 5 sotsiaalse ettevõtte kohta, mini turundusplaani koostamine loovalt ja mänguliselt, lihtsustatud finantsprognoside koostamine äriidee kohta, hinnapakumise ja arve koostamine. <p>Õppija koostab ja analüüsib enda karjääriplaani, olles eelnevalt esitanud “Monitooringu”. Hinne kujuneb kirjalikus juhendis ettenähtud kriteeriumite alusel</p>

sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Analüüs, arutelu, individuaalne vestlus, mõistete bingo, rühmatöö, tööleht, õppekäik, õppeprotsessis osalemine (koostöö / algatusvõime / meeskonnatöö / julgus oma arvamuse esitamisel / erinevate võimaluste leidmine / eriarvamuste aktsepteerimine / korrektne kõnekeel), tööleht, infootsing ja selle kriitiline analüüs, esitlus, õpiobjekti koostamine, test, SWOT analüüs, individuaalsed õpiülesanded (näidistööleping, äriidee kirjeldus, unistuste ettevõtte), eneseanalüüs, esitlus, individuaalne tagasiside, mõistekaart / mõistete bingo, rollimäng, tööintervjuu simulatsioon, töökogemuse analüüs
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Haritus ja professionaalsus https://arvamus.postimees.ee/1992139/haritus-ja-professionaalsus (12.01. 2003) 2. SA Kutsekoda kodulehel https://oska.kutsekoda.ee/wp-content/uploads/2016/04/Tulevikutrendid-1.pdf 3. OSKA raport “Töö ja oskused 2025” https://epale.ec.europa.eu/et/resource-centre/content/too-ja-oskused-2025-0 4. SA Kutsekoda video “Tulevikuoskused”: https://www.youtube.com/watch?v=XLTIes-WrvU&t=148s ja https://www.youtube.com/watch?v=zEyFW6k8Wsl 5. Video „Õppimise kolm vaala“ https://www.youtube.com/watch?v=k5O_plgF3kE 6. Archimedes kodulehega tutvumine. http://archimedes.ee/ 7. Õpiränne Taanis https://www.youtube.com/watch?v=L3vcCaKaZcs 8. Kvalifikatsiooniraamistik https://www.kutsekoda.ee/kvalifikatsiooniraamistik/ 9. Eesti kvalifikatsiooniraamistikku tutvustav videoklipp SA Kutsekoja kodulehel https://www.kutsekoda.ee/eesti-kvalifikatsiooniraamistik-ekr-alam/ 10. Üldised kompetentsid ja kvalifikatsiooniga seonduvad terminid https://www.tootukassa.ee/sites/tootukassa.ee/files/Uldised%20kompetentsid.pdf 11. Kutsestandardid: https://www.kutseregister.ee/standardid/standardid_top2/? 12. Euroopa keelemapp https://europass.ee/keelepass 13. Ettevõtlus. 4. taseme kutseõpe https://www.opiq.ee/Kit/Details/223

	<p>14. Ettevõtlusõppe programm Edu&Tegu https://ettevotlusope.edu.ee/</p> <p>15. EAS koduleht https://www.eas.ee/</p> <p>16. Töötukassa koduleht https://www.tootukassa.ee/content/teenused/evat-taotlemine-ja-kasutamine</p> <p>17. Opiq keskkond: https://www.opiq.ee/Packages/Details?packageKey=TeacherHighSchoolPackage</p> <p>18. Innove SA Ettevõtlus 4.tase kutseõppes: https://www.opiq.ee/Kit/Details/223?fbclid=IwAR2ErepyhsQ_8oTweU84qv4ygaahLLOth4RvjIUnPmc-2uIa3OdcqVStAUM</p> <p>19. Rahajutud: https://www.opiq.ee/Kit/Details/223?fbclid=IwAR2ErepyhsQ_8oTweU84qv4ygaahLLOth4RvjIUnPmc-2uIa3OdcqVStAUM</p> <p>20. Rikkaks saamise õpiku autori koduleht: https://roosaare.com/</p> <p>21. Üks hea ja ajas vastu pidanud väärtushinnangute artikkel Peep Laja poolt: https://peeplaja.blogspot.com/2005/11/this-i-believe.html</p> <p>22. Maksuameti koduleht: https://www.emta.ee/et</p> <p>23. https://www.rmp.ee/ on majandusarvestuse ja ettevõtte majandamisega seotud infoleht</p> <p>24. Finantsaabits : https://www.minuraha.ee/et/publikatsioonid/finantsaabits</p> <p>25. Finantsinspektsiooni poolt loodud leht: https://www.minuraha.ee/</p> <p>26. Tööelu lehekülg: https://www.tooelu.ee/</p> <p>27. Tööinspektsiooni koduleht: https://www.ti.ee/est/avaleht/</p> <p>28. Äriidee potentsiaali hindamine, turukõlblikkuse ja realiseeritavuse hindamine “Ajujaht seminari video”: https://www.youtube.com/watch?v=PY68Oy23T4M&t=7s</p> <p>Ekspordi käsiraamat: https://www.eas.ee/ekspordi-kasiraamat/</p>
--	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	PRAKTIKA	30	Praktikajuhendaja
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul Koduloomade anatoomia ja füsioloogia		

Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane saab ettevõttes kogemusi, omandab oskusi ja vilumusi iseseisvaks tööks loomaarsti abilisena.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane:	Õpilane:
1. Planeerib praktikajuhendi alusel isiklikke praktika eesmärke	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab praktika olemust, praktikaks vajaminevate dokumentide esitamise nõudeid ning praktika protseduuri • hindab praktikale seatud eesmärke ning koostab juhendi alusel isiklikud eesmärgid.
2. Hooldab patsiente statsionaaris	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb loomade bioloogilisi iseärasusi, pidamistehnoloogiaid, erinevaid pidamissüsteeme ja –nõudeid; • jälgib ja hooldab ravialuseid loomi statsionaaris; • korraldab statsionaaris turvalised ja asjakohaseid töötingimused.
3. Osaleb praksise registratuuri töös	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb ja rakendab erialaga ja kodanikupädevusega seonduvat seadusandlust, mõistab töölaseid kohustusi, õigusi ja vastutust; • teenindab kliente klienditeeninduse heast tavast lähtuvalt; • rakendab asjaajamiskorda- fikseerib visiidiajad, kannab info andmebaasi, kontrollib vastuvõtuajad, tagab praksises meeldiva keskkonna ja tööohutuse; • võtab looma visiidile vastu, abistab fikseerimisel, annab looma kliendile üle; • müüb käsimüügi ja loomaarsti poolt määratud ravimeid, edastab asjakohast teavet ravimite kasutamise kohta, jälgib ravimite laoseisu ja korraldusel tellib vajaminevaid ravimeid; • teab ja kasutab vajadusel esmaabi võtteid, hinnates kannatanu seisundit; teab tööõnnetuste põhjusi ja ennetamise võimalusi.
4. Abistab loomaarsti loomade vastuvõtu ja diagnostiliste protseduuride teostamisel	<ul style="list-style-type: none"> • korraldab vastuvõturuumi/praksise turvalised ja asjakohased töötingimused; • tunneb ja rakendab kliinilise diagnostika aluseid, tuvastab loomal esmaabi vajaduse seisundi; • kogub süsteemselt materjali diagnostilisteks uuringuteks, abistab uuringute teostamisel;
5. Abistab loomaarsti raviprotseduuride teostamisel	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb ravimirühmade üldisi toimeid, kõrvaltoimeid ja vastunäidustusi; • manustab loomadele ravimeid loomaarsti juhendamisel; • abistab loomaarsti raviprotseduuride tegemisel; • tunneb ravimite käitlemise reegleid ja järgib seaduse sätteid.
6. Valmistab operatsiooniruumi ja patsiendi operatsiooniks	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb ja rakendab kirurgia põhialuseid; • hooldab patsienti perioperatiivselt, võtab füsioloogilised näitajad ja teavitab seisundi muutustest loomaarsti; • jälgib operatsiooni käigus patsiendi üldanesteesiast, teavitab näitudest ja tegutseb vastavalt arsti korraldustele.

ette,assisteerib operatsioonil ja jälgib üldanesteestiat	
7. Koostab juhendi järgi praktika aruande, hinnates oma tegevusi ja praktika eesmärkide saavutamist	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi alusel arvutis keeleliselt ja vormiliselt korrektse praktika aruande ja esitleb seda.
Teemad, alateemad	Praktikadokumentatsioon Dokumentatsiooni täitmine Veterinaarne seadusandlus, hea veterinaarne tava Suhtlemine ja klienditeenindus Kliiniku / praksise asjaajamiskord Loomade pidamise, kätlemise ja hooldamise nõuded Ohutustehnika jälgimine, nakkusohu vältimise reeglid Esmaabi osutamine Loomade kliiniline diagnostika Ravimiõpetuse alused, ravimite kätlemise kord Diagnostiliste ja raviprotseduuride teostamine Operatsiooni ettevalmistus, assisteerimine
iseseisev töö	Praktikadokumentatsioon. Praktikapäevik-aruande koostamine ja esitamine
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, praktiline töö, iseseisev töö, praktiline dokumentatsiooni täitmine, seminar
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja praktiliste ülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: 1.Ettevõtte hinnang 2.Praktikapäevik - aruande koostamine 3,Praktikaseminar
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Tahvlisse on kantud praktikaettevõtte kirjeldus HÜ2

	Lävend: Esitatud on Tahvli keskkonnas praktikapäeviku aruanne HÜ3 Lävend: Koostab esitluse ja esitleb praktika sooritamise kohti ning teostatud tegevusi
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud praktika kirjeldus ja refleksioon
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, seminar
Õppematerjalid	Praktikadokumentatsioon www.jkhk.ee

VALIKAINED

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	EKSOOTILISTE LEMMIKLOOMADE PIDAMINE JA HOOLDAMINE	2	K.Tõnise
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab erinevate eksootiliste lemmikloomade pidamise ja söötmise iseärasusi		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Määrab populaarsemaid eksootilisi loomi välimiku alusel	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab liigispetsiifilisi biotoope (terraariume); • tunneb ja selgitab eksootiliste loomade toitumise spetsiifikat; • iseloomustab loomade käitumist. 		
2. Fikseerib loomi ohutult	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab enamlevinud ohutuid loomade fikseerimise viise; • fikseerib loomi, tagades inimeste ja loomade ohutuse. 		
3. Valmistab ette ja kasutab eksootiliste loomade söötasid ning ravimsöötasid.	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab viitamiinide ja mineraalainete manustamise viise; • valmistab ette ja kasutab õigesti spetsiifilisi söötasid; • kirjeldab ja selgitab ravimite manustamise ja eutanaasia spetsiifikat; 		

	<ul style="list-style-type: none"> söödab loomi vastavalt juhistele.
Teemad, alateemad	Eksootilised lemmikloomad Liigid, toitmine, käitumine Loomade fikseerimine Söödad, ravisöödad Ravimine, söötmine Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP
iseseisev töö 32 tundi	Leiab teabeallikatest infot eksootiliste loomade ja nende pidamise kohta ning esitab selle suuliselt
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö
Hindamine ja hindamismeetodid	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumite ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Sisalike ja madude fikseerimine 2. Lindude fikseerimine
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Kirjeldab ja teostab roomajate fikseerimist ja üldist tervise ülevaatus HÜ2 Lävend: Kirjeldab ja teostab linnu fikseerimist, lähtudes ohutustehnika nõuetest.
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö, eneseanalüüs
Õppematerjalid	Bonnie Ballard & Ryan Cheek, Exotic Animal Medicine for the Veterinary Technician (2003) Priit Päkk, Terraariumiteaduse käsiraamat (2007)

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	ERINEVATE LOOMADE MASSAAŽI JA FÜSIOTERAAPIA ALUSED	3	A.Kuus
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul koduloomade anatoomia ja füsioloogia		

Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab massaaži ja füsioteraapia võimalusi
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane: 1. Hindab looma liikumist	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja näitab looma luude, liigeste ja lihaste asukohta töö käigus; • iseloomustab suur- ja väikeloomade normaalse liikumise tunnuseid, • eristab liikumishälbed visuaalselt..
2. Hindab lihaste omadusi	<ul style="list-style-type: none"> • hindab lihaste omadusi käsitsi; • hindab lihaste omadusi müomeetriga
3. Valdab lihtsamaid massaaživõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • loob loomaga turvalise kontakti; • hindab looma seisundi põhjal kas on vaja ja kas on võimalik masseerida; • rakendab töös lihtsamaid massaaživõtteid
Teemad, alateemad	Looma liikumine Liikumise tunnused Liikumishälbed Lihased Lihaste omadused Massaaž ja massaaži võtted Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP
iseseisev töö 58 tundi	Leiab teabeallikatest infot eksootiliste loomade ja nende pidamise kohta ning esitab selle suuliselt
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö
Hindamine ja hindamismeetodid	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumite ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1. Hindab looma liikumist, eristab väärasendeid liikumisel 2. Kasutab põhilisi massaaži võtteid
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Kirjeldab looma üldist liikumist ja eristab väärasendeid liikumisel HÜ2 Lävend: Kasutab põhilisi massaaživõtteid loomadel

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö, eneseanalüüs
Õppematerjalid	Konspekt

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	TÖÖOHUTUS, TURVALINE TÖÖKESKKOND JA ESMAABI	3	E. Laurson, esmaabi õpetaja
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpilane rakendab töötervishoiu- ja tööohutuslaseid teadmisi ning korraldab ettevõttes töötervishoiu- ja tööohutuslaseid töid.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Selgitab töökeskkonnaga ja tööolmega seonduvaid ohte ja riske vastavalt juhistele	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab töökeskkonnaga ja tööolmega seonduvaid ohte ja riske ja tööandja ennetustegevust töökohtadel arvestades sh riskigruppidega töökohtadel; • Kavandab tegevusiohuteguritest tingitud terviseriskide vältimiseks või vähendamiseks töökohtadel lähtudes õpitavast erialast ja seadusandlikest aktidest; • Selgitab tööõnnetuse ja kutschaigestumise põhjuseid, nende ennetamise võimalusi ning täidab vastavasisulist dokumentatsiooni. 		
2. Tunneb töötervishoiu ja tööohutuse korralduse nõudeid riigi ja ettevõtte tasandil vastavalt eeskirjadele	<ul style="list-style-type: none"> • Lahendab töökeskkonnaalase situatsioonülesande, kasutades valdkonda reguleerivaid õigusakte • Selgitab töötervishoiu ja tööohutuse korraldamise nõudeid ettevõttes; • Kirjeldab sisekontrolli läbiviimist, töötervishoiu ja tööohutuse tegevuskava ning töötajate sisekontrolli kava koostamist. 		
3. Koostab riskianalüüsi, hinnates riske ning nende ohjamise abinõusid vastavalt juhistele	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab riskianalüüsi arvestades töökeskkonna ohutegureid ning nende mõju tervisele; • Kirjeldab riskide hindamise meetodeid ning nende ohjamiseks kasutatavaid abinõusid 		
4. Kirjeldab esmaabi olemust ja annab esmaabi	<ul style="list-style-type: none"> • Hindab kannatanu seisundit ja otsustab järgneva tegevuse; • Elustab kannatanu vastavalt situatsioonile; 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Peatab verejooksu ja kutsub vajadusel kiirabi; • Selgitab haavade tekke põhjused ning seob haavad; • Iseloomustab traumasid ja luumurde ning nendega seonduvaid ohte. Fikseerib luumurru ja kutsub kiirabi; • Hindab füüsiliste ja keemiliste traumade ulatust ning raskusastet. Võimalusel annab esmaabi.
Teemad, alateemad	<p>Töökeskkonna ohutus Tööandja ennetustegevus töökohal, sealhulgas töötajate juhendamine ja väljaõpe, ergonoomia ja töökohtade kohandamine; tervisekontrolli korraldamine ja muu töötervishoiuteenuse osutamine; töökeskkonna ohutegurid ja riskianalüüs, sealhulgas ohutegurite tuvastamine ja nende parameetrite mõõtmine; ohuteguritest tingitud terviseriskide hindamine ja tegevuste kavandamine terviseriskide vältimiseks või vähendamiseks; töötajate riskigruppidega (alaealised, rasedad, puudega töötajad) arvestamine töökeskkonnas; töötajate teavitamine ja kaasamine ning töökeskkonnaspetsialisti, töökeskkonnavoliniku ja töökeskkonnanõukogu roll ja ülesanded; tegutsemine õnnetusohu ja õnnetusjuhtumi korral, tööõnnetusest ja tööga seotud haigestumisest teavitamine ja nende uurimine; töötervishoiu ja tööohutuse riiklik järelevalve.</p> <p>Esmaabi Tegutsemine õnnetuskohal, elustamine, verejooksu peatamine, šokis kannatanu abistamine, esmaabi haavade, luumurdude, liigesevigastuste korral, sidumine esmaabi äkkhaigestumiste korral Praktilised tööd: 1-4 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP</p>
iseseisev töö 48 tundi	Tutvub erialal kehtivate töötervihoiu- ja tööohutuse nõuetega, kasutus- ja ohutusjuhenditega, portaaliga tööelu.ee Kontrollib esmaabikapi sisu säilivust ja olemasolu
Õppemeetodid	Arutelu, suuline vestlus, teoreetiliste teadmiste kontroll, kirjalik töö, praktiline töö
Hindamine ja hindamismeetodid	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded 1. Teadmiste kontroll õpiväljundi nr 1 teemade kohta 2. Lahendab meeskonnatööna situatsioonülesande 3. Koostab riskianalüüsi juhendi abil 4. Elustamine 5. Sidumine
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Vastab kirjalikult kontrollküsimuste testile sisuliselt ja detailselt

	HÜ2 Lävend: Meeskonnatöö situatsiooniülesande praktiline lahendamine HÜ3 Lävend: Riskianalüüsi koostamine juhendi abil kirjalikus vormis HÜ4 Lävend: Teostab praktilisi elustamisvõtteid näitlikult HÜ5 Lävend: Teostab esmaabi, sealjuures lahase fikseerimist ja sidumist inimesel näitlikult
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh on täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, teoreetiliste teadmiste kontroll, kirjalik töö, praktiline töö
Õppematerjalid	Sotsiaalministeerium. Töökeskkonna käsiraamat http://www.ti.ee/ott/raraamat.pdf Töötervishoiu ja tööohutuse seadus. https://www.riigiteataja.ee/akt/106072012060 Töölepingu seadus. https://www.riigiteataja.ee/akt/122122012030 http://www.tooelu.ee

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	PÕLLUMAJANDUSLOOMADE SEEMENDAMINE	3	U. Martin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb erinevate loomaliikide reproduktiivfüsioloogiat ja suguhormoonide talitlust ning sagedamini esinevaid patoloogiaid. Seemendab eri liiki põllumajandusloomi, kasutades õiget seemendustehnoloogiat		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Kirjeldab loomaliikide suguorganite anatoomilis-füsioloogilisi iseärasusi ja hormonaalset talitlust	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> kirjeldab veise, hobuse ja sea suguorganite struktuure; selgitab veise, hobuse ja sea suguorganite osade ülesandeid ja talitlust; tunneb suguorganite struktuure praktikas; kasutab suguorganite uurimisel õigeid töö- ja tööohutusvõtteid; 		

	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb ja selgitab veise, hobuse ja sea suguhormoone ning hormoonide toimemehhanismi.
2. Kirjeldab loomaliikide estraaltsükleid, eristab esinevaid patoloogiaid	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb veise, hobuse ja sea innatsükli staadiumeid; • kirjeldab innatsükli staadiumite väliseid tunnuseid; • iseloomustab muutusi suguorganite osades erinevates innatsükli staadiumites ja kirjeldab esinevaid patoloogiaid.
3. Seemendab loomi erinevate seemendustehnoloogiatega	<ul style="list-style-type: none"> • teab ja hindab sperma näitajaid, valmistab sperma ette seemenduseks; • seemendab veist ja hobust vastavalt seemendustehnoloogiale.
Teemad, alateemad	<p>Isasloomade (pulli, täku, kuldi) suguorganite anatoomia ja füsioloogia Sperma võtmine, hindamine ja töötlemine loomaliigiti Emasloomade (lehma, mära, emise) suguorganite anatoomia ja füsioloogia Loomade suguline hormonaalne talitus, sigimissessioonid ja estraaltsükliid loomaliigiti Emasloomade suguorganite osade muutused tsükli staadiumite. Inna määramine Emas-ja isasloomade suguorganites esinevad patoloogiad , nende uurimine ja ravivõtted Sperma ettevalmistus ja seemendustehnika loomaliigiti Uurib mära, lehma ja emise suguorganeid manuaalselt ja organmaterjali alusel Töötleb spermat vastavalt juhendile Hindab sperma liikumise kvaliteeti ja morfoloogiat Seemendab lehma ja mära, kasutades ohutustehnika võtteid Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP</p>
iseseisev töö 48 tundi	<p>Suguorganite ehituslike ja talituslike iseärasuste võrdlus loomaliigiti (eristamine tabelite kujul) Sperma töötlemine erinevatel loomaliikidel (essee)</p>
Õppemeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö
Hindamine ja hindamismeetodid	<p>Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanded: 1.Teoreetiline töö: Isasloomade suguorganite anatoomilised struktuurid ja füsioloogilised muutused hormonaalse toime tõttu 2.Teoreetiline töö: Emasloomade suguorganite anatoomilised iseärasused ja füsioloogilised muutused hormonaalse toime tõttu 3.Teoreetiline töö: Loomade suguorganite haiguslikud seisundid ja nende ravivõtted 4. Praktiline töö: Sperma käsitlemine, parameetrite ja morfoloogia hindamine</p>

	<p>5. Praktiline töö: Lehma ja mära suguorganite rektaalne palpatsioon ja seisundi kirjeldamine</p> <p>6. Praktiline töö: Lehma ja mära seemendamise ,kasutades õiget seemendustehnikat ja ohutustehnikat</p>
sh hindekriteeriumid	<p>HÜ1 Lävend: Loetleb pulli, täku ja kuldi suguorganite anatoomilisi struktuure, kirjeldab suguhormoonide hormonaalset toimet Hinne 4: Loetleb ja kirjeldab pulli, täku ja kuldi suguorganite anatoomilisi struktuure, kirjeldab ja selgitab suguhormoonide hormonaalset toimet Hinne 5: Loetleb ,kirjeldab ja võrdleb pulli, täku ja kuldi suguorganite anatoomilisi struktuure ja nende erinevusi ning analüüsib suguhormoonide toimet</p> <p>HÜ2 Lävend: Loetleb lehma, mära ja emise suguorganite anatoomilisi struktuure, kirjeldab suguhormoonide hormonaalset toimet Selgitab veise, hobuse ja sea suguorganite osade ülesandeid struktuuride kaupa. Hinne 4: Loetleb ja kirjeldab lehma, mära ja emise suguorganite anatoomilisi struktuure, kirjeldab ja selgitab suguhormoonide hormonaalset toimet Hinne 5: Loetleb ,kirjeldab ja võrdleb lehma, mära ja emise suguorganite anatoomilisi struktuure ja nende erinevusi ning analüüsib suguhormoonide toimet</p> <p>HÜ3 Lävend: Loetleb loomade suguorganite haiguslikud seisundid ja nende ravivõtteid Hinne 4: Loetleb ja kirjeldab loomade suguorganite haiguslikke seisundeid ja nende ravivõtteid Hinne 5: Loetleb , kirjeldab ja seostab loomade suguorganite haiguslikke seisundeid kliinikaga ja selgitab nende ravivõtteid</p> <p>Praktilise töö hindamisülesanded hinnatakse vastavalt juhendile</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli kokkuvõttev hinne on eristav</p> <p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite 1, 2 ja 3 aritmeetilise keskmisena, sh täidetud on iseseisvad tööd</p>
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, demonstratsioon, essee, teoreetiline kirjalik arvestuslik töö
Õppematerjalid	<p>U. Martin, U. Lehtsalu „Hobuste tervishoid ja taastootmine“ JKHK 2011</p> <p>M.Aidnik „Suurloomade seemendamine“</p> <p>J.Samper „Equine Breeding Management and Artificial Insemination“</p> <p>Praktilise töö juhendid</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	PÕLLUMAJANDUSLOOMADE ESMAABI	2	U. Martin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised loomade fikseerimises, üldseisundi hindamises, annab vältimatut esmaabi ja teostab esmaabi erinevate haiguslike seisundite puhul		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Hindab looma seisundit ja fikseerib looma ohutult.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • fikseerib looma ohutult, identifitseerib looma; • võtab loomalt üldandmed ja hindab seisundit. 		
2. Annab vastavalt vajadusele loomale esmaabi.	<ul style="list-style-type: none"> • eristab traumasid tunnuste järgi ning teostab esmaabi; • eristab haavade liike ja teostab esmaabi haavade puhul; • kirjeldab haavaravi põhimõtteid ning teostab haavade hooldust, valdab sidumistehnikat; • tunneb anesteesia ja haavaõmblemise põhialuseid ,kasutab sihipäraselt materjale ja instrumente. 		
3. Kasutab esmaabi võtteid loomaliigiti vastavalt haigusgruppidele	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab tiinuse kulgu ja esinevaid tiinuse patoloogiaid; • eristab poegimise etappe ja hindab sünnitusabi vajadust; • eristab loote väärasendeid ja valdab sünnitusabitehnikat, tunneb tuisistusi ning kirjeldab sünnitusjärgseid haigusi; • kirjeldab ja annab esmaabi udarahaiguste, ainevahetushaiguste, nahahaiguste, hingamisteede haiguste, seedeelundite haiguste, jalahaiguste ja mürgistuste puhul. 		
Teemad, alateemad	Erinevate loomaliikide fikseerimine uuringuteks ja ravivõteteks Traumade liigid, traumatismi mõiste Haavad, haavaravi Anesteesia, analgeesia esmaabi protseduuridel Esmaabi erinevate haigusgruppide lõikes Sünnitusabi vajadus ja teostamine suurloomadel Fikseerib looma protseduurideks Hooldab looma preoperatiivselt: verejooksu sulgemine, sidumine Võtab vastu poegimist, hooldab vastsündinut		

	Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP
iseseisev töö 32 tundi	Leiab teabekanalitest ja teostab triaazi hindamist
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika
Hindamine ja hindamismeetodid	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete alusel. Hindamisülesanded: 1.Teoreetiline töö: Loomade fikseerimine diagnostikaks ja esmaabiks 2.Teoreetiline töö: Loomade seisundi hindamine, anesteerimine esmaabi teostamiseks 3.Teoreetiline töö: Esmaabi võtted erinevate haiguslike seisundite puhul 4.Praktiline töö: Looma fikseerimine ja esmaabi teostamine
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Kirjeldab ja teostab loomade fikseerimist erinevateks esmaabiprotseduurideks HÜ2 Lävend: Hindab loomade seisundit nelja organsüsteemi alusel, esmased esupäästvad võtted loomadel HÜ3 Lävend: Analüüsib loomadel esinevaid esmaabi vajavaid haigustunnuseid ja eristab haigusi, kirjeldab ravivõtteid ja –tehnikat HÜ4 Lävend: Fikseerib looma, teostab erinevaid ravi- ja hooldusprotseduure, verejooksu sulgemist ja haavaõmblemist
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Teadmiste test, praktiline sõidu ülesanne T kategooria masinaga, vestlus
Õppematerjalid	K.Reidla „Koduloomade esmaabi“ J. Kaarde „Põllumajandusloomade udarahaigused“ C.C. Sheldon „Animal Restraint for Veterinary Professionals“ Säre „Loomatervishoiu käsiraamat“ K. Bohling „Large Animal Clinical Procedures for Veterinary Technicians“ M.M.Tighe „Mosbys Comprehensive Review for Veterinary Technicians“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht	Õpetajad
------------	-----------------	--------------	----------

		(EKAP)	
6	RAAMATUPIDAMINE	2	E.Altermann
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane oskab rakendada finantsalaseid teadmisi situatsioonides ning mõistab majandusarvestuse vajalikkust.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Mõistab majandusarvestuse rolli organisatsiooni eesmärkide elluviimisel	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • selgitab majandusarvestuse süsteemi ja selle ülesandeid; • eristab finantsarvestuse meetodeid • koostab algdokumenti 		
2. Mõistab finantsaruandeid lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest	<ul style="list-style-type: none"> • teab erinevate finantsaruannete sisu; • seostab erinevaid finantsaruandeid 		
Teemad, alateemad	Raamatupidamise alused Raamatupidamist reguleerivad õigus- ja normatiivaktid Raamatupidamisdokumendid Tehingute kajastamise arvestuses Finantsaruanded Finantsaruannete sisu Aruannete vahelised seosed Praktilised tööd: 1-2 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP		
iseseisev töö 32 tundi	Praktiliste finantsarvestuse ülesannete lahendamine		
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, praktiline töö		
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Hindamise eelduseks on aruteludes osalemine ja ülesannete lahendamine. Hindamisülesanne: 1.Õpilane koostab ettevõtte finantsaruanded arvutiprogrammis		
sh hindekriteeriumid	HÜ Lävend Koostada finantsaruanded etteantud lähteülesande põhjala arvutiprogrammis		
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd		

sh hindamismeetodid	suuline vestlus, kirjalik töö
Õppematerjalid	E-õppematerjal A. Kupp „Raamatupidamise alused“ JKHK Video „Mida peab alustav ettevõtja teadma raamatupidamisest“ Raamatupidamis- ja maksuinfoportaal (www.rmp.ee) Maksu- ja tolliameti portaal (www.emta.ee) Portaali e-äriregister (http://www.rik.ee/et/e-ariregister)

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	MAJANDUSÕPETUS	2	A. Kupp
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab majanduse olemust, majanduskeskkonna toimimist ning mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Selgitab majanduses toimivaid seaduspärasusi	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab majanduse olemust • kirjeldab toimivaid mehhanisme • kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi e-riik. 		
2. Mõistab ettevõtluskeskkonda	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ettevõtluskeskkonda Eestis kutsealal. • tutvustab ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda. 		
Teemad, alateemad	Majanduse olemus ja toimimine Turumajandus Maksud Ettevõtluskeskkond Eesti		
iseseisev töö 9 tundi	Tutvub valdkonna majandustegevusega internetis		
Õppemeetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö		
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja		

	demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: Õpilane lahendab kirjaliku töö mis sisaldab teoreetilisi küsimusi ja praktilisi ülesandeid aine kohta
sh hindekriteeriumid	HÜ Mõistab majanduse toimimist.
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, kirjalik töö
Õppematerjalid	Randma, T., Raiend, E., Rohelaan, R. jt (2007) Ettevõtluse alused. SA Innove Sirkel, R., Uiboleht, K., Teder, J. jt (2008) Ideest eduka ettevõtte. SA Innove Suppi, K. (2013) Ettevõtlusõpik käsiraamat, Atlex

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	ERIALANE VÕÕRKEEL	3	O.Paatsi
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime tööga seonduvates praktilistes keelekasutussituatsioonides		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane:	Õpilane:		
1. Suhtleb kliendiga võõrkeeles erinevates töösituatsioonides	<ul style="list-style-type: none"> suhtleb kliendiga viisakalt vastab küsimustele ja teeb omapoolseid pakkumisi; vastab telefonile, broneerib vastuvõtuaegu jms. 		
2. Leiab teabeallikatest infot ja edastab, kasutades erialast terminoloogiat ja tavaväljendeid	<ul style="list-style-type: none"> hindab kriitiliselt leitud kutsealast võõrkeelset teavet oma pädevuse piires, analüüsib ja vajadusel rakendab praktikas. 		
3. Valdab võõrkeeles erialast terminoloogiat ja tavaväljendeid	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab võõrkeeles terviseprobleemide esmaseid tunnuseid; nõustab klienti esmaabi andmiseks loomale; nõustab klienti looma hooldamise küsimustes. 		

looma terviseprobleemide, hooldamise ja esmaabi osas	
Teemad, alateemad	Klientidega suhtlemine Küsimused, vastused Telefonivestlus Erialane terminoloogia Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP
iseseisev töö 56 tundi	Leiab Internetist venekeelset erialast teavet ja koostab ettekande ühe lemmiklooma välimiku, pidamistingimuste, iseloomu, terviseprobleemide, hoolduse ja esmaabi kohta. Esitab suuliselt ja saab tagasisidet.
praktika	Puudub
Õppemeetodid	Praktiline keeletund- suuline vestlus, dialoogi koostamine, situatsiooni lahendamine, paaristöö, gruppitöö, kirjalik töö, praktiline töö
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: 1. Koostab ja esitab suuliselt dialoogi „Veterinaarkliiniku vastuvõtus“. 2. Leiab internetist või muust allikast erialase artikli, tõlgib eesti keelde, esitab kirjalikult. 3. Koostab ja esitab suuliselt dialoogi „Lemmikloomaomaniku nõustamine“.
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Sooritab vene keelse erialase vestluse esitluse HÜ2 Lävend: Venekeelse erialase artikli tõlke kirjalik esitamine ja terminite analüüs HÜ3 Lävend: Koostab ja sooritab venekeelse lemmikloomade nõustamise alase dialoogi esitamise
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav.

	Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamise meetodid	Suuline vestlus, kirjalik töö, praktiline töö
Õppematerjalid	Õpetaja koostatud õppematerjal

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	KOERTE KÄITUMINE	2	T. Ariko
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab koerte käitumise eripära, käitumisprobleemide kujunemise põhjuseid ning oskab nõustada loomaomanikke lihtsamate probleemkäitumiste lahendamisel		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Analüüsib lihtsamaid probleemkäitumisi seostades neid koerte instinktidega	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • selgitab koerte instinkte, erinevaid meeli, mõtlemist, kehakeelt ning seostab seda koerte käitumisega; • kirjeldab, kas koer on visuaalne või auditiivne, selgitab mälu piltide kujunemist ja analüüsib lihtsamaid probleemkäitumisi. 		
2. Tuleb toime probleemse koera käitumisega.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab koerte käitumisprobleemi ning leiab põhjendusi käitumisprobleemide korral ravimite kasutamise vajalikkuse ja eetika kohta; • kirjeldab probleemkoera ja kliendiga suhtlemist kliinikus, et vältida probleemi eitamist. 		
3. Kirjeldab erinevaid koeraspordialasid.	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab erinevaid koeraspordialasid ning koerte sobivust nendele. 		
Teemad, alateemad	Koerte instinktid, meeled, mõtlemine, kehakeel Koerte käitumine, mälu Probleemkäitumine Probleemne koer ja klient Koerad ja sport Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 0,5 EKAP		
iseseisev töö 32 tundi	Analüüsib videote põhjal koerte probleemkäitumist ning koostab ettekande antud käitumise võimalikest tekkepõhjustest, kuidas käitumist muuta, prognoosida jne.		
Õppemeetodid	interaktiivne loeng, praktilised ülesanded		

Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: 1. Õpilane esitab koostatud ettekande ning analüüsib seda
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Koostab kirjaliku ettekande, esitab ja analüüsib nõuetele vastavalt
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitmeeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, kirjalik töö, esitus
Õppematerjalid	Tuire Kaimio 'Koerte käitumine' Temple Grnadin 'Animals on translation' Brian Hare, Vanessa woods 'Geniaalsed koerad' John Bradshaw 'Dog sense' G. Landsberg, W. Hunthausen, L. Ackerman 'Handbook of Behavior Problems of the dog and cat'

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
12	VEISTE JALAHAIGUSED JA SÕRAHOOLDUS	2	S. Butlers
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodul Koduloomade anatoomia ja füsioloogia		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab veise jalgadel esinevaid probleeme, hindab sõrgade seisundit ja teostab sõrgade hooldust		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: 1. Hindab veise jalgade tervislikku seisundit	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> Hindab veise longet skoorimise alusel. Analüüsib veiste lonkamist karjatervise seisukohast lähtudes 		
2. Eristab erinevaid veise jalal esinevaid jalahaigusi	<ul style="list-style-type: none"> Hindab veiste jalgadel esinevaid muutusi ja tuvastab patoloogia Kasutab jalahaiguste profülaktikaks ja raviks vajalikke ravivõtteid ja -vahendeid Hindab sõrgade haiguslikku seisundit prognoosiliselt. 		

3.Hooldab ja värgib veiste sõrgu vastavalt vajadusele	<ul style="list-style-type: none"> • Fikseerib looma turvaliselt sõravärkimiseks • Tunneb ja kasutab sõrgade värkimisel vajaminevaid töövahendeid • Värgib sõrgu asjatundlikult vastavalt vajadusele, jälgib ohutustehnikat • Kasutab vajalikke hooldusvahendeid ja hooldusvõtteid sõrgade seisundi parandamiseks
Teemad, alateemad	Veiste lonke diagnostika Jalahaiguste tuvastamine, ravi ja profülaktika Jalahaiguste analüüs karjatervisest lähtudes Sõravärkimise põhimõtted ja tehnika Praktilised tööd: 1-3 õpiväljundite kohta 2 EKAP
iseseisev töö 24 tundi	Tutvub erinevate sõraprobleemidega erialases kirjanduses
Õppemeetodid	Suuline vestlus, praktiline töö
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide omandamise ja praktilise tegevustulemuse alusel. Hindamisülesanne: 1.Õpilane hindab veise longet 2.Õpilane uurib sõrgade seisundit, tuvastab probleemi, värgib ja hooldab sõrgu
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Skoorib veiste longet ja dokumenteerib andmed kirjalikult HÜ2 Lävend: Praktiline veise sõraseisundi uurimine ja probleemi tuvastamine, teostab vajaliku sõravärkimise ja ravivõtte
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	suuline vestlus, praktiline tegevuse hindamine vastavalt juhendile
Õppematerjalid	„Sõra signaalid“ K.Reidla „Jäsemehaigused hobusel ja veisel“

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
13	VÄIKELOOMADE TOKSIKOLOOGIA	2	L.Siimon

Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate (kasside ja koerte) mürgistustest. Õpilane omandab teadmised mürgistuste olemusest, ohtlikest ainetest ja mürgistustega patsientide käsitlemisest.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane: 1. Kirjeldab ohtlike toiduainete, kodukemikaalide ja muude mürgiste ainete mõju koera või kassi organismile	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • arvutab haigestumist/surma toovate ohtlike ainete koguseid • annab omanikule esmast nõu, kuidas mürgistusega patsiendiga toimetada kuni kliinikusse saabumiseni.
2. Valmistab ette esemed mürgistuste korral tegutsemiseks	<ul style="list-style-type: none"> • Dekontaminatsioon (oksendamise indutseerimine, maoloputus, silmaloputus, karvade pügamine/pesemine) • Sümptomaatiline ravi • Patsiendi monitoorimine • Komplikatsioonid
3. Kirjeldab mürgistuste kliinilisi sümptomeid, tabandunud organsüsteeme, ravi ja prognoosi	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab vahet teha erinevatel mürgistustel. • Teab, millised mürgistused, milliseid organsüsteeme tabandavad. • Teab erinevaid mürgistuste antidoote (kui neid on) • Mõistab sümptomaatilise ravi olemust ja vajadust
Teemad, alateemad	Mürgistused (sobimatud toiduained, kodukeemia, aiamürgid, lilled jne) Dekontaminatsioon Sümptomaatiline ravi
iseseisev töö 32 tundi	Otsib informatsiooni teabekanalitest erinevate mürgistuste kohta.
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktika (mürgistustega patsientide tarvis valmistumine kliinikus – praktika klass)
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: 1. Õpilane esitab koostatud ettekande ning analüüsib seda
sh hindekriteeriumid	HÜ1 Lävend: Teostab kindlal teemal ettekande koostamise ja esitluse auditooriumis, teema analüüs
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd

KINNITATUD
direktori käskkirjaga nr 1-2/24/69
17.12.2024
„Õppekavade ja rakenduskavade kinnitamine“

sh hindamiseetodid	suuline vestlus, kirjalik töö, esitlus
Õppematerjalid	Artiklid erinevate mürgistuste kohta Loengumaterjal Inglise keelsed toksikoloogia raamatud